

20-10-2022 | WOORDEN: 1267 | DE TELEGRAAF | PAGINA: 2 | RICHARD VAN DE CROMMERT

De Fixbrigade, een succesvol Amsterdams initiatief, wordt landelijk uitgerold

Isoleren lijkt wel het toverwoord van deze herfst. Iedereen doet er goed aan zijn woning op orde te brengen met goede isolatie. Dat is het wapen tegen de fors stijgende energieprijzen. In stadsdeel Oost is daarvoor de Fixbrigade actief, die als een wervelwind woningen energiebesparend maakt.

Zo druk als het afgelopen maandag in de woning van Amna Ramsaroep was, is het nooit eerder geweest. Vier mannen zijn voor haar aan het werk in haar woning in Oost. Overal horen we timmer- en boorgeluiden. Enkele weken geleden heeft ze de hulp van de Fixbrigade ingeroepen. Het tochtte in huis.

In een tijdsbestek van ongeveer vier uur staat haar huis op zijn kop. Maar daarna is het klaar voor de winter. Tochtstrips zijn aangebracht. Zuinige verlichting is geïnstalleerd en ook hang- en sluitwerk is vernieuwd. Ook zijn naden en kieren gedicht en is er radiatorfolie aangebracht.

De organisatie die de Fixbrigade in Oost heeft opgezet is buurtorganisatie Jungle uit de Dapperbuurt. Zo'n vier jaar geleden is men begonnen. Ondertussen zijn er honderden woningen onder handen genomen. In het begin ging dat heel mondjesmaat, vooral via mond op mond-reclame. Nu de urgentie groter wordt, zoeken mensen ook online naar allerlei oplossingen om te isoleren. Ondertussen worden er in Oost veertig woningen per maand onder handen genomen. Ramsaroep hoorde van de Fixbrigade via haar ex. „Die had voor mij een telefoonnummer“, zegt ze. „Toen heb ik meteen gebeld.“

Bovenbuurvrouw

Inmiddels heeft Ramsaroep haar bovenbuurvrouw op de hoogte gesteld van de isolatieservice. En die is ook geïnteresseerd. „Ze heeft last van schimmel, met name op de kinderslaapkamers, en dat zorgt voor heel veel stress. Dan heeft ze het gevoel dat ze er helemaal alleen voorstaat, want ze weet niet waar ze moet beginnen met zoeken.“

Francis Langedijk is een van de initiatiefnemers. „Wij zagen dat er vanuit buurtbewoners veel vraag was naar energiebesparende huizen, maar instanties deden er maar weinig aan. We hebben toen de oorzaken in beeld gebracht en hebben de Fixbrigade opgezet. Ik ben handig, dus we hebben een fiets aangeschaft en gereedschap en sindsdien brengen we bijna dagelijks bezoekjes aan Amsterdammers met een tocht huis. En die zijn er veel“, zegt hij. „Bij een eerste bezoek letten we op de voordeur, achterdeur, de ramen en kozijnen. Ook zet ik alle ramen open. Dat is het verbazingwekkend hoeveel rubber tjes ik daar moet vervangen omdat ze verslet

en zijn. Als ik dat zie, dan weet ik al genoeg."

Langedijk komt in woningen waar al twaalf, soms veertien jaar lang, geen lijk verf is aangebracht. „Mensen vertellen me dat ze kou voelen, bijvoorbeeld in hun nek. In de woonkamer. Maar ze hebben geen idee waar het vandaan komt. Ze proberen het met alles te verhelpen. Plekken in huis waarvan ze denken dat daar het vocht en de tocht vandaan komt, worden dichtgemaakt met rietjes, tandenstoker, wattenstaafjes en grote watten. Je kunt het zo gek niet bedenken, ik kom van alles tegen."

De bewoonster in Oost bij wie we op bezoek zijn, had haar ventilatierooster afgeplakt. „Dan zit ik in de hoek op de bank en heb ik last van mijn schouder en mijn nek", zegt ze. „Zelfs voor mijn kat heb ik met een kartonnen doos een beschutte plek gemaakt."

Luchtkwaliteit

Met een infraroodscan komt Langedijk de warmte in een woning meten. Die camera geeft haarfijn aan waar kou vandaan komt. „Eén ding is inmiddels zeker: het tocht in heel veel woningen in Amsterdam. Er is bijna overal sprake van achterstallig onderhoud."

Ook doet Langedijk een check bij de cv-ketel. „Vaak is er onvoldoende druk in de cv-ketel. Mensen durven daar niet aan te komen."

Voor al het isolatiewerk worden studenten en statushouders ingezet. Het zijn leerwerktrajecten. Maar ook vrijwilligers worden ingezet. Zo kijkt Dennis Sukhraj vandaag een dagje mee. „Ik had het in het nieuws gehoord en wil wel een dagje meehelpen", zegt hij. „Ik heb gewoon een baan, maar dit lijkt me leuk werk waar ik veel voldoening uit haal. Ik vind klussen leuk. Ik leer van alles en ik help mensen. Dat klinkt prima. Elke week bij een team aansluiten, lijkt me wel wat."

Alleen mensen die het niet zelf kunnen betalen, komen in aanmerking voor een bezoekje van de Fixbrigade. Dat zijn de huishoudens die minder dan 2400 euro bruto per maand verdienen. Dat zijn er in Oost inmiddels zo'n veertig per week. „Onze doelgroep zijn die mensen die zelf geen monteur kunnen betalen", zegt stadsdeelbestuurder Rick Vermin. „Je bent al snel honderden euro's kwijt. Gemiddeld kost een bezoekje van de Fixbrigade 400 euro. Wij komen deze mensen te hulp."

Toch zijn het kosten die bij de verhuurders terecht zouden moeten komen en niet uit de staatskas zouden moeten komen. In Oost horen ze dat huurders de woningeigenaren wel aanschrijven en bellen en problemen melden, maar dat er dan nauwelijks tot geen actie wordt ondernomen. Huurders krijgen onder andere te horen dat ze niet goed stoken, terwijl de verwarming op dertig graden staat en de warmte door de tocht naar buiten vliegt.

zet is buurtorganisatie Jun-
gle uit de Dapperbuurt. Zo'n
vier jaar geleden is men be-
gonnen. Ondertussen zijn
er honderden woningen on-
der handen genomen. In het
begin ging dat heel mond-
jesmaat, vooral via mond op
mond-reclame. Nu de ur-
gentie groter wordt, zoeken
mensen ook online naar al-
lerlei oplossingen om te iso-
leren. Ondertussen worden
er in Oost veertig woningen

ners veel vraag was naar
energiebesparende huizen,
maar instanties deden er
maar weinig aan. We heb-
ben toen de oorzaken in
beeld gebracht en hebben
de Fixbrigade opgericht. Ik
ben handig, dus we hebben
een fiets aangeschaft en ge-
reedschap en sindsdien
brengen we bijna dagelijks
bezoekjes aan Amsterdams-
mers met een tochtuis. En
die zijn er veel", zegt hij. „Bij

een eerste bezoek letten we
op de voordeur, achterdeur,
de ramen en kozijnen. Ook
zet ik alle ramen open. Dan
is het verbazingwekkend
hoeveel rubbertjes ik daar
moet vervangen omdat ze
versleten zijn. Als ik dat zie,
dan weet ik al genoeg."

Langedijk komt in wonin-
gen waar al twaalf, soms
veertien jaar lang, geen lijk
verf is aangebracht. „Men-
sen vertellen me dat ze kou
voelen, bijvoorbeeld in hun
nek. In de woonkamer.
Maar ze hebben geen idee
waar het vandaan komt. Ze
proberen het met alles te
verhelpen. Plekken in huis
waarvan ze denken dat daar
het vocht en de tocht van-
daan komt, worden dichtge-
maakt met rietjes, tanden-
stoker, wattenstaafjes en
grote watten. Je kunt het zo
gek niet bedenken, ik kom
van alles tegen."

Ook doet Langedijk een
check bij de cv-ketel. „Vaak
is er onvoldoende druk in de
cv-ketel. Mensen durven
daar niet aan te komen."

Voor al het isolatiewerk
worden studenten en sta-
tushouders ingezet. Het zijn
leerwerktrajecten. Maar
ook vrijwilligers worden in-
gezet. Zo kijkt Dennis Sukh-
raj vandaag een dagje mee.

„Ik had het in het nieuws ge-
hoord en wil wel een dagje
meehelpen", zegt hij. „Ik
heb gewoon een baan, maar
dit lijkt me leuk werk waar
ik veel voldoening uit haal.
Ik vind klussen leuk. Ik leer
van alles en ik help mensen.
Dat klinkt prima. Elke week
bij een team aansluiten, lijkt
me wel wat."

Alleen mensen die het

Anna Ramsaroep had zoveel last van de tocht, dat ze zelfs voor haar kat een beschutte doos maakte.
FOTO RICHARD MOUW

Luchtkwaliteit
Met een infraroodscan
komt Langedijk de warmte
in een woning meten. Die
camera geeft haarfijn aan
waar kou vandaan komt.
„Eén ding is inmiddels ze-
ker: het tocht in heel veel
woningen in Amsterdam. Er
is bijna overal sprake van
achterstallig onderhoud."

In de kouken van Anna Ramsaroep wordt hard gewerkt om ener-
gie te besparen.
FOTO RICHARD MOUW

Prioriteit

Vermin ziet dat huisbazen en woningcorporaties steken laten vallen. Toch stuurt hij de rekening van al het werk dat de Fixbrigade doet, niet door. „We maken als gemeente nu echt de keuze om te kiezen voor onze bewoners. We kunnen gewoon niet wachten om de huidige energiearmoede aan te pakken. Die tijd hebben we niet. Isoleren heeft nu prioriteit. Deze groep mensen heeft het hard nodig. Die laten we liever niet in de kou zitten. Bakkeleien over wie de rekening moet betalen, doen we dan ook niet. Wel gaan we proberen om woningeigenaren in de toekomst aan te spreken.”

Amsterdammers mogen zelf ook wel wat sneller en vaker de eigenaar van de woning op de hoogte stellen. Langedijk: „Ik kom bij mensen over de vloer die zich schamen voor hun huis-situatie. Die zijn gewoon al blij dat ze een woning hebben. Die willen een corporatie zo min mogelijk tot last zijn. Maar dit soort dingen moet je gewoon echt melden.”

Stadsdeelbestuurder Rick Vermin spreekt van een succes. Hij zegt dat het voor de overheid moeilijk is om de Amsterdammers te vinden die deze hulp nodig hebben. „Als overheid kom je niet zo makkelijk bij mensen binnen. Een vertrouwde buurtorganisatie als Jungle is laagdrempeliger en maakt echt het verschil”, zegt hij. „Wij hebben het altijd ondersteund met subsidie, juist omdat de kleinere initiatieven in de buurten belangrijk zijn.”

Meer aanvragen

De Fixbrigade is zo'n succes dat stadsdelen Nieuw-West en Noord ook een Fixbrigade gaan opzetten. „De Fixbrigade kreeg steeds meer aanvragen van buiten Oost”, zegt Vermin. „In Nieuw-West en Noord zijn ook veel verouderde woningen en wonen relatief veel mensen die rond het sociaal minimum leven. Daar wordt nu een volgende stap gezet. De insteek is en blijft om met lokale mensen te werken in elke stadsdeel.”

Ook landelijk is er interesse. Minister Rob Jetten van Klimaat kwam een paar maanden geleden al een kijkje nemen in Oost. Het is de bedoeling om uit te breiden naar tachtig gemeenten. Daarvoor heeft het Rijk geld vrijgemaakt. Shell, Vattenfal, ABN Amro en Rabobank investeren in het landelijke project. In totaal is er voor de landelijke start-up 1,25 miljoen euro beschikbaar.

Oh, en dan wil Langedijk tot slot nog wel even het belang van ventileren onderstrepen. „Dat moet echt”, zegt hij. „Zo'n twee uur per dag moet een woning worden geventileerd. Gewoon even de ramen tegen elkaar open zetten. Dat moeten mensen echt gaan doen na ons bezoekje.”

Francis Langedijk is een van de initiatiefnemers van de Fixbrigade. Hij is er vaak bij.
FOTO RICHARD MOUW

niet zelf kunnen betalen, komen in aanmerking voor een bezoekje van de Fixbrigade. Dat zijn de huishoudens die minder dan 2400 euro bruto per maand verdienen. Dat zijn er in Oost inmiddels zo'n veertig per week. „Onze doelgroep zijn die mensen die zelf geen monteur kunnen betalen”, zegt stadsdeelbestuurder Rick Vermin. „Je bent al snel honderden euro's kwijt. Gemiddeld kost een bezoekje van de Fixbrigade 400 euro. Wij komen deze mensen te hulp.”

Toch zijn het kosten die bij de verhuurders terecht zouden moeten komen en niet uit de staatskas zouden moeten komen. In Oost horen ze dat huurders de woningeigenaren wel aanschrijven en bellen en problemen melden, maar dat, er, dan nauwelijks tot

geen actie wordt ondernomen. Huurders krijgen onder andere te horen dat ze niet goed stoken, terwijl de verwarming op dertig graden staat en de warmte door de tocht naar buiten vliegt.

Prioriteit

Vermin ziet dat huisbazen en woningcorporaties steken laten vallen. Toch stuurt hij de rekening van al het werk dat de Fixbrigade doet, niet door. „We maken als gemeente nu echt de keuze om te kiezen voor onze bewoners. We kunnen gewoon niet wachten om de huidige energiearmoede aan te pakken. Die tijd hebben we niet. Isoleren heeft nu prioriteit. Deze groep mensen heeft het hard nodig. Die laten we liever niet in de kou zitten. Bakkeleien over wie de rekening moet betalen, doen we dan ook niet. Wel gaan we proberen om woningeigenaren in de toekomst aan te spreken.”

Amsterdammers mogen zelf ook wel wat sneller en vaker de eigenaar van de woning op de hoogte stellen. Langedijk: „Ik kom bij mensen over de vloer die zich schamen voor hun huis-situatie. Die zijn gewoon al blij dat ze een woning hebben. Die willen een corporatie zo min mogelijk tot last zijn. Maar dit soort dingen moet je gewoon echt melden.”

„We kunnen deze mensen nu niet in de kou laten staan”, zegt stadsdeelbestuurder Rick Vermin.

FOTO RICHARD MOUW

succes dat stadsdelen Nieuw-West en Noord ook een Fixbrigade gaan opzetten. „De Fixbrigade kreeg steeds meer aanvragen van buiten Oost”, zegt Vermin. „In Nieuw-West en Noord zijn ook veel verouderde woningen en wonen relatief veel mensen die rond het sociaal minimum leven. Daar wordt nu een volgende stap gezet. De insteek is en blijft om met lokale mensen te werken in elke stadsdeel.”

Ook landelijk is er interesse. Minister Rob Jetten van Klimaat kwam een paar maanden geleden al een kijkje nemen in Oost. Het is de bedoeling om uit te breiden naar tachtig gemeenten. Daarvoor heeft het Rijk geld vrijgemaakt. Shell, Vattenfal, ABN Amro en Rabobank investeren in het landelijke project. In totaal is er voor de landelijke start-up 1,25 miljoen euro beschikbaar.

Oh, en dan wil Langedijk tot slot nog wel even het belang van ventileren onderstrepen. „Dat moet echt”, zegt hij. „Zo'n twee uur per dag moet een woning worden geventileerd. Gewoon even de ramen tegen elkaar open zetten. Dat moeten mensen echt gaan doen na ons bezoekje.”

Er is veel achterstallig onderhoud in Amsterdam